

ADI SOYADI: SINIFI NO:	2022-2023 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI..... ORTAOKULU T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK 2. DÖNEM 2. YAZILI SINAVI	PUAN
---------------------------	---	------

1. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti, Avrupalı devletlerden yüksek faizle borç alarak giderleri karşılamaya çalıştı. Devlet, otuz yıl içinde borçlarının faizini ödeyemez hâle gelerek iflas etti. Bunun üzerine alacaklı devletler, bir araya gelerek Düyûn-u Umûmiye adında uluslararası bir teşkilat kurdular. Osmanlı gelir kaynaklarının büyük bir kısmına el koyan bu teşkilat, vergileri toplayarak alacaklı devletlerarasında paylaşıyordu.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Büyük toprak kaybına uğramıştır.
- B) Avrupalı devletlere ilk kez kapitülasyonlar vermiştir.
- C) Vergi kaynaklarıyla tüm borçlarını ödemiştir.
- D) Ekonomik bağımsızlığını kaybetmiştir.

2. Mustafa Kemal'in doğduğu ve çocukluğunun geçtiği Selanik, Türklerle birlikte Rum, Yunan, Bulgar ve Yahudi gibi farklı etnik ve dinî kökenden gelen toplulukların birlikte yaşadığı bir şehirdi. Selanik şehrinin çok uluslu yapısı, zengin bir kültürel ortamın oluşmasını sağlamıştır.

Selanik şehrinin bu yapısı Mustafa Kemal'in aşağıdaki kişilik özelliklerinden hangisi üzerinde etkili olmuştur?

- A) Ümitsizliğe yer vermemesi
- B) Teşkilatçılığı
- C) Farklı düşüncelere saygı duyması
- D) İleri görüşlülüğü

3. Mustafa Kemal'in doğduğu Selanik, önemli bir liman şehri olmanın yanında demiryolu ile de Belgrad, Manastır ve İstanbul gibi önemli şehirlere bağlanmaktaydı. Bu durum Selanik'in hem Batı ile etkileşimini kolaylaştırmış hem de sosyal ve kültürel yönden gelişmesine zemin hazırlamıştır. Avrupa'da çıkarılan gazete, dergi ve kitaplardaki fikirler çok uluslu bir yapıya sahip olan Selanik üzerinden Osmanlı Devleti'nde yaşayan azınlıkları bağımsızlıkları isteme konusunda etkilemiştir.

Bu bilgiye göre Selanik şehri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Milliyetçilik akımının etkisine açıktır.
- B) Avrupa'dan çıkan fikirlerin geçiş noktasındadır.
- C) Şehirde inanç birliği vardır.
- D) Ticari faaliyetler için uygun bir konumdadır.

4. Kuvâyi Millîye birlikleri, Anadolu'nun işgali sonrası sivil halk tarafından kurulmuş, işgalci devletlere karşı kendi bölgelerini savunmak için mücadele etmiştir. Büyük Millet Meclisi açıldıktan sonra meclise karşı çıkarılan isyanların bastırılmasında görev alan Kuvâyi Millîye birlikleri, daha etkin bir mücadele için birleştirilerek düzenli orduya dönüştürülmüştür.

Buna göre Kuvâyi Millîye birlikleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) İşgaller karşısında kurulmuştur.
- B) Bölgesel direniş hareketidir.
- C) İstanbul Hükûmeti tarafından desteklenmiştir.
- D) Düzenli orduya geçilerek daha başarılı olması hedeflenmiştir.

5. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın aşağıdaki maddelerinden hangisinin yorumu yanlış eşleştirilmiştir?

- A) Sınırların korunması ve iç güvenliğinin sağlanması için gerekli askerin dışında Osmanlı ordusu terhis edilecektir. Bütün savaş gemilerine, taşıt, araç, gereç, silah ve cephanelere el konulacaktır. - *Osmanlı Devleti'ni savunmasız hâle getirmeyi ve işgalleri kolaylaştırmayı amaçlamıştır.*
- B) Tüm telsiz, telgraf hatlarının kontrolü; Toros tünelleri ve bütün demiryollarının denetimi İtilaf Devletleri tarafından sağlanacaktır. - *Osmanlı Devleti'ni haberleşme ve ulaşım yönünden denetlemeyi amaçlamıştır.*
- C) İtilaf Devletleri güvenliklerini tehdit eden bir durum olursa herhangi bir stratejik noktayı işgal edebilecektir. - *Osmanlı topraklarının işgaline hukuki zemin hazırlamayı amaçlamıştır.*
- D) İtilaf Devletlerinin esirleri derhal serbest bırakılacak, Osmanlı esirleri serbest bırakılmayacaktır. - *İleride kurulması amaçlanan Ermeni Devleti'ne zemin hazırlamayı amaçlamıştır.*

6. Erzurum Kongresi'nin aşağıdaki kararlarından hangisinde ulusal egemenliğe dayalı bir yönetimin kurulacağı düşüncesi belirtilmiştir?

- A) Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz.
- B) Manda ve himaye kabul edilemez.
- C) Hristiyan azınlığa, siyasi egemenliğimizi ve sosyal dengemizi bozucu ayrıcalık verilemez.
- D) Kuvâyı Millîye'yi etkin, millî iradeyi hakim kılmak esastır.

7. "Evlat, için rahat olsun! Gençlikle iftihar ediyorum ve gençliğe güveniyorum. Biz azınlıkta kalsak dahi mandayı kabul etmeyeceğiz. Parolamız tektir ve değişmez..."

Mustafa Kemal'in bu sözleri, aşağıdakilerden hangisini ilke edindiğinin göstergesidir?

- A) Tam bağımsızlığı
- B) Millî egemenliği
- C) Çağdaşlaşmayı
- D) Uluslararası barışı

8. Mustafa Kemal'in 24 Nisan 1920'de Büyük Millet Meclisi'ne sunduğu önerenin bazı maddeleri şunlardır:

- Büyük Millet Meclisi'nin üstünde hiçbir güç yoktur.
- Meclis, yasama ve yürütme yetkilerini kendisinde toplamıştır.
- Meclisten seçilecek ve vekil olarak görevlendirilecek bir kurul, hükûmet işlerine bakar; Meclis başkanı bu kurulun da başkanıdır.

Bu maddeler aşağıdakilerden hangisi ile ilişkilendirilemez?

- A) Millî egemenlik
- B) Millî sınırlar
- C) Güçler birliği
- D) Meclis hükûmeti sistemi

9. Aşağıdakilerden hangisi Büyük Millet Meclisinin isyanları bastırmak için yasama yetkisini kullandığını gösterir?

- A) Ayaklananları İstiklal Mahkemelerinde yargılaması
- B) Hıyanet-i Vatanîye Kanunu'nu çıkarması
- C) Rifat (Börekçi) Efendi ve birçok müftünün imzasıyla Millî Mücadele'yi destekleyen fetvalar yayımlatması
- D) İsyancılar üzerine Kuvay-ı Millîye birliklerini göndermesi

10. Sevr Antlaşması'nın "Osmanlı kaynaklarını korumak ve artırmak için mali bir komisyon kurulacak, bu komisyon Osmanlı bütçesini kontrol edecek." maddesi aşağıdaki alanlardan hangisi ile ilgilidir?

- A) Sosyal B) Askerî C) Siyasi D) Ekonomik

11. Aşağıdakilerden hangisi I. İnönü Savaşı sonucunda yaşanan ulusal nitelikli gelişmelerden biridir?

- A) TBMM'nin kurduğu düzenli orduya katılımın artması
- B) Sovyet Rusya ile Moskova Antlaşması'nın imzalanması
- C) İtilaf Devletlerinin Yunanlılara olan güveninin sarsılması
- D) Londra Konferansı'nın düzenlenmesi

12. Birinci İnönü Muharebesi'nin kazanılması üzerine, İtilaf Devletleri ortaya çıkan yeni durumu değerlendirmek ve Sevr'i diplomatik yollardan TBMM'ye kabul ettirmek için Londra'da bir konferans düzenlenmiştir. TBMM bu konferansa katılmış, ancak konferanstan olumlu bir sonuç çıkmamıştır. Buna rağmen TBMM, dış politikada bazı kazanımlar elde etmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi TBMM'nin dış politikada elde ettiği bu kazanımlardan biri değildir?

- A) Türk halkının düzenli orduya olan güveninin artması
- B) İtilaf Devletlerinin TBMM'nin varlığını resmen tanımaları
- C) Misak-ı Millî'nin İtilaf Devletlerine ve dünya kamuoyuna resmî olarak duyurulması
- D) "Türkler barış istemiyorlar." şeklinde oluşturulabilecek olumsuz propagandanın önüne geçilmesi

13. Mustafa Kemal; "Biliyorsunuz ki, Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan beri Ermeniler, gerek Ermenistan içinde gerek sınıra yakın yerlerde Türkleri toptan öldürmekten vazgeçmiyorlardı. 1920'nin sonbaharında Ermeni kıyımı dayanılmaz bir noktaya geldi. Ermeniler üzerine yürümeye karar verdik. 9 Haziran 1920'de doğu bölgesinde geçici seferberlik ilan ettik." demiştir.

Mustafa Kemal'in bu açıklaması, aşağıdaki sorulardan hangisine cevap oluşturur?

- A) Doğu Cephesi'ndeki savaşın sonuçları nelerdir?
- B) Doğu Cephesi'nin açılış nedenleri nelerdir?
- C) Doğu Cephesi'ndeki savaş hangi antlaşma ile son bulmuştur?
- D) Ermeniler kimler tarafından desteklenmiştir?

14. Tekalif-i Millîye Emirlerinin "Yurtta her ev, birer kat çamaşır, birer çift çorap ve çarık hazırlayıp komisyona verecektir." kararı ile ordunun hangi ihtiyacı giderilmeye çalışılmıştır?

- A) Yiyecek B) Giyecek C) Ulaşım D) Silah

15. Millî Mücadele'nin kazanılmasından sonra İtilaf Devletleri, Lozan'daki barış konferasına İstanbul Hükûmeti ve TBMM Hükûmeti'ni birlikte davet etmişlerdir.

Buna göre İtilaf Devletleri aşağıdakilerden hangisini amaçlamıştır?

- A) İstanbul ve Ankara Hükûmetlerini uzlaştırmayı
- B) Yeni Türk devletinin bağımsızlığını tanımayı
- C) İki taraf arasındaki görüş ayrılığından faydalanmayı
- D) Anadolu'da işgallere tamamen son vermeyi

16.

- (I) Cumhuriyet yönetimi, gücünü halktan alan, halk iradesine dayanan yönetim biçimidir.
- (II) Egemenlik hakları kayıtsız şartsız millete aittir.
- (III) Cumhuriyet yönetiminde kişiler ekonomik durumlarına, cinsiyetlerine, ırklarına ve inançlarına göre ayrıştırılmaz.
- (IV) Cumhuriyetçilik her alanda değişime ve gelişime fırsat tanımıştır.

Bu metinde numaralanmış cümlelerden hangisinde cumhuriyet yönetiminin inkılapçı karakteri vurgulanmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

17. Laik devlette herkes, istediği dine inanmakta ve inançlarının gereğini yerine getirmekte özgürdür. Devlet vatandaşlarını dinlerine göre ayırmaz ve onlara dinlerine göre muamelede bulunmaz. Dini ve mezhebi ne olursa olsun bütün vatandaşlarını aynı tutar. Böylece toplumsal barışa katkıda bulunur.

Bu bilgide laiklik ilkesinin aşağıdakilerden hangisine olan katkısından söz edilmemiştir?

- A) Millî iradenin egemen kılınmasına
- B) Toplumsal eşitliğin gerçekleştirilmesine
- C) Din ve vicdan hürriyetinin sağlanmasına
- D) Millî birlik ve beraberliğin oluşturulmasına

18. Atatürk Dönemi'nde;

- Yeni Türk devletinin rejimi belirlendi.
- Devlet başkanlığı sorunu çözüme kavuşturuldu.
- Meclis hükûmeti sisteminden kabine sistemine geçildi.

Bu gelişmeler aşağıdakilerden hangisi ile gerçekleşmiştir?

- A) Cumhuriyetin ilanı
- B) Saltanatın kaldırılması
- C) Halifeliğin kaldırılması
- D) TBMM'nin açılması

19. Aşağıdaki inkılaplardan hangisi yönetim sistemini değiştirme amacına yöneliktir?

- A) Tevhid-i Tedrisat Kanunu
- B) Saltanatın kaldırılması
- C) Millet mekteplerinin açılması
- D) Tekke ve zaviyelerin kapatılması

20. Aşağıdakilerden hangisi Türk Medeni Kanunu ile yapılan düzenlemelerden biri değildir?

- A) Resmî nikah zorunluluğunun getirilmesi
- B) Kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi
- C) Mahkemelerdeki şahitlikte kadın ve erkek eşitliğinin sağlanması
- D) Kadınlara meslek seçme özgürlüğünün verilmesi

21. “Türk çocuğu ecdadını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır.”

Aşağıdakilerden hangisi Atatürk’ün bu sözü doğrultusunda gerçekleştirilmiştir?

- A) Sümerbank’ın açılması
- B) Medeni Kanun’un kabulü
- C) Türk Tarih Kurumunun kurulması
- D) Ankara’nın başkent olması

22. Mustafa Kemal, “Siyasi ve askerî zaferler ne kadar büyük olursa olsunlar, ekonomik zaferlerle taçlandırılmazsa meydana gelen zaferler devamlı olamaz, az zamanda söner.” demiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal’in bu düşüncesi doğrultusundaki gelişmelerdendir?

- A) Misak-ı İktisadî’nin kabul edilmesi
- B) Büyük Millet Meclisi’nin açılması
- C) Saltanatın kaldırılması
- D) Tekalif-i Millîye Emirlerinin yayımlanması

23. 1929 Dünya Ekonomik Krizi nedeniyle yaşanan sorunlar, halkın hükûmete tepki göstermesine neden olmuştur. Mecliste hükûmetin ekonomi politikalarını denetleyecek ve alternatif politikalar üretecek bir partiye ihtiyaç vardı. Bu ihtiyacın farkında olan Gazi Mustafa Kemal, Fethi Bey’den yeni bir parti kurmasını istedi. Fethi Bey, Cumhuriyet Halk Fırkasından ayrılan bazı milletvekillerinin katılımıyla Serbest Cumhuriyet Fırkasını kurdu.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Farklı fikirlerin yönetime yansımaları istenmiştir.
- B) İktidar partisinin icraatlarının denetlenmesi amaçlanmıştır.
- C) Tek dereceli seçim sistemine geçilmiştir.
- D) Cumhuriyet yönetiminin gerekleri yerine getirilmiştir.

24. İtalya’nın 1935’te Habeşistan’a saldırması Ortadoğu’da güvenliği tehlikeye düşürmüştür.

Buna karşılık Türkiye, İran, Irak ve Afganistan bir araya gelerek “Sadabat Paktı”nı oluşturmuştur. Bu pakta üye devletler, birbirlerinin sınırlarına saygı göstermeyi ve içişlerine müdahale etmemeyi taahhüt etmişlerdir.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Türkiye, bölge barışına katkıda bulunmuştur.
- B) İtalya’nın yayılmacı politikası bölge ülkelerini tedbir almaya yöneltmiştir.
- C) Türkiye, bölgesindeki ülkelerle iş birliğini geliştirmeye çalışmıştır.
- D) Türkiye’nin egemenlik hakları ihlal edilmiştir.

25. Atatürk’ün ısrarla üzerinde durduğu Hatay konusu 1937’de Milletler Cemiyetine taşındı. Hatay’da seçimler yapıldı ve Hatay Meclisi 2 Eylül 1938’de ilk toplantısını yaparak bağımsız Hatay Devleti’ni kurdu. Hatay Meclisi, 19 Haziran 1939’da Türkiye’ye bağlanma kararı aldı. TBMM, 7 Temmuz 1939’da düzenlediği bir yasa ile Hatay’ın Türkiye’nin bir ili olduğunu kabul etti.

Bu metne aşağıdaki başlıklardan hangisi getirilmelidir?

- A) Hatay’ın Bağımsızlığını Kazanmasının Sebepleri
- B) Hatay’ın Türkiye’ye Katılmasının Sonuçları
- C) Hatay Meclisinin Millî Mücadele’ye Katkısı
- D) Hatay’ın Türkiye’ye Katılma Süreci

NOT: Her soru 4 puandır... Süre 40 dakikadır...